

NATUURTOETS BESTEMMINGSPLAN CENTRUMGEBIED WAALWIJK

Adviesbureau

Mertens

NATUURTOETS BESTEMMINGSPLAN CENTRUMGEBIED WAALWIJK

maart 2005

In opdracht van:
Gemeente Waalwijk
Postbus 10150
5140 GB Waalwijk

Adviesbureau Mertens
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456
E: mertens_frank@hotmail.com

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET PLANGEBIED EN DE PLANNEN	2
1.3 OPBOUW VAN DIT RAPPORT	3
2 NATUURBESCHERMING	4
2.1 SOORTBESCHERMING	4
2.2 GEBIEDSBESCHERMING	5
3 BEOORDELING	6
3.1 TAXANDRIAWEG	6
3.2 WINKELCENTRUM DE ELS	8
3.3 DOORSTEEK STATIONSSTRAAT NAAR DE MR. VAN COOTHSTRAAT	8
3.4 OOSTZIJDE MR. VAN COOTHSTRAAT	8
3.5 PLEIN TEN OOSTEN VAN DE ST. JANSKERK	9
3.6 EXTERNE WERKING	9
3.7 OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN	9
3.8 CONCLUSIE	9
LITERATUUR	10

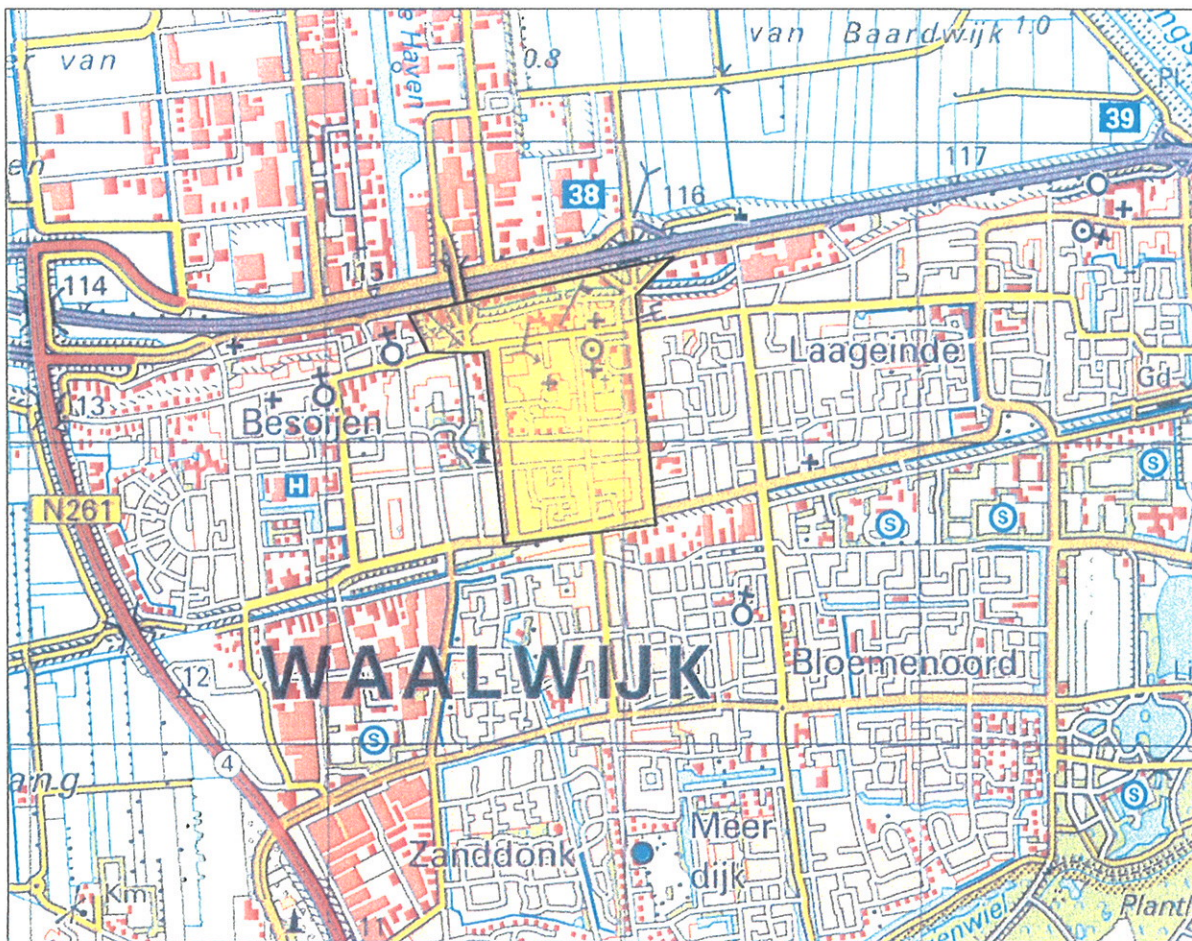
1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Voor het centrumgebied van Waalwijk zal een nieuw bestemmingsplan opgesteld worden. De realisatie van een nieuw bestemmingsplan kan tot gevolg hebben dat ruimtelijke ontwikkelingen gaan plaats vinden die negatief zijn voor beschermde natuurwaarden. Op grond hiervan heeft de gemeente Waalwijk aan adviesbureau Mertens te Wageningen verzocht om aan te geven hoe omgegaan dient te worden met beschermde natuurwaarden in het nieuw op te stellen bestemmingsplan. In dit rapport worden daarvan de resultaten gepresenteerd.

1.2 Het plangebied en de plannen

Het plangebied is gelegen tussen de parallelweg van de snelweg A59 (Taxandriaweg) en de Noorder Parallelweg en Burg. Van der Klokkenlaan in het zuiden. In het oosten wordt het gebied begrensd door de Wilhelminastraat en in het westen door de Meester van Coothstraat. In figuur 1 is de globale ligging van het bestemmingsplangebied weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging van het bestemmingsplangebied.

De plannen van het bestemmingsplan voor het Centrumgebied van Waalwijk zijn:

- Tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk zullen de bestaande schoolgebouwen worden vervangen door woon/kantoorgebouwen in een parkachtige omgeving met half verdiept parkeren. Daarnaast is het gewenst om meerdere voetgangersdoorsteeken over de winterdijk te realiseren (ca. vijf), daarvan zal één doorsteek vrij groot zijn ter verbinding van het gemeentehuis.
- Het huidige winkelcentrum De Els bestaat grotendeels uit een één laag. Binnen het (te reconstrueren) winkelgebied De Els is het beleid gericht op de realisatie van parkeervoorzieningen op de tweede bouwlaag en (gedeeltelijk) derde bouwlaag.
- Langs de doorsteek van de Stationsstraat naar de Mr. van Cootstraat, wordt er ruimte geboden voor de bouw van woningen boven de winkels/parkeervoorzieningen.
- Langs de oostzijde van de Mr. van Cootstraat komen appartementengebouwen met zakelijke dienstverlening op de begane grond.
- Ten oosten van de St. Janskerk wordt de mogelijkheid geboden tot de realisatie van een verhoogd plein. Aan beide zijden van het plein (noord en zuid) wordt ruimte geboden voor de bouw van appartementengebouwen. Voor het resterende Centrumgebied hebben de plannen voor het grootste gedeelte een conserverend en beheersmatig karakter:

1.3 Opbouw van dit rapport

In hoofdstuk 2 wordt uitleg gegeven over hoe natuurwaarden in Nederland beschermd zijn en wat de relatie is van de natuurwaarden in het plangebied met het bestemmingsplan. In hoofdstuk 3 worden de beschermde natuurwaarden besproken en wordt weergegeven wat de gevolgen hiervan zijn voor het op te stellen bestemmingsplan.

2 NATUURBESCHERMING

De natuurbescherming in Nederland is geregeld via de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Natuurbescherming is opgesplitst in een soort- en gebiedsbescherming. Doordat de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn nog niet (helemaal) is verwerkt in het nationale recht zijn ook deze richtlijnen direct geldig voor Nederland.

2.1 Soortbescherming

Het doel van de Flora- en faunawet is de bescherming van de in het wild levende planten en dieren, mede ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Het soortbeschermings deel van de Vogel- en Habitatrichtlijn is geïntegreerd in de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet zijn alle soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn opgenomen. Naast deze soorten zijn een groot aantal algemeen voorkomende soorten beschermd via de Flora- en faunawet.

Ruimtelijke ingrepen (zoals de aanleg van een weg, het dempen van een sloot, het realiseren van bebouwing, maar vaak ook natuurontwikkeling) brengen meestal verboden handelingen met zich mee, zoals het vernietigen van nesten of eieren als er bomen en struiken worden gerooid, het vernietigen van planten en dieren en het vernietigen van hun leefgebied.

In de Flora- en faunawet die per 1 april 2002 in werking is getreden, zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). De soortenbescherming van de Habitatrichtlijn is geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, hollen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken, vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Vrijwel elke ruimtelijke ingreep gaat gepaard met verstoring, vernietiging en andere effecten op planten en dieren. Dit komt doordat een zeer groot aantal planten en dieren beschermd zijn, zelfs algemene soorten als mol en haas. Om toch een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen is, indien er effecten zijn te verwachten zijn op beschermde soorten, een ontheffing noodzakelijk van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Om ontheffing te kunnen verkrijgen moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten die in het plangebied zijn aangetroffen. Ook mag het natuurlijk verspreidingsbeeld niet worden beïnvloed. Op basis van dit criterium gelden er drie beschermingsregimes, afgestemd op de mate waarin soorten in hun voortbestaan bedreigd worden.

Algemeen voorkomende soorten

Voor algemeen voorkomende soorten zoals mol, haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt dat er een algemene vrijstelling is. Deze soorten zijn zo algemeen, dat zelfs als ze een keer geschaad worden, het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad, op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden (zorgplicht).

Minder algemeen voorkomende soorten

Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen omdat zij minder algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende

soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die voortaan anders dan voorheen (gedragscode) uitgevoerd worden.

Strikt beschermde soorten

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan en in bijlage 1 van het vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das, waterspitsmuis, noordse woelmuis, otter, vleermuizen) geldt dat uitgebreid getoetst dient te worden op het criterium "de gunstige staat van instandhouding" en "het natuurlijk verspreidingsbeeld mag niet worden beïnvloed". Een ontheffing wordt slechts verleend wanneer er sprake is van een in de wet genoemd belang en er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat.

Hoewel er geen formele koppeling bestaat tussen de bestemmingsplanprocedure en de Flora- en faunawet, blijkt uit recente jurisprudentie van de afdeling Bestuursrechtspraak dat Gedeputeerde Staten een bestemmingsplan niet mogen goedkeuren als zij op voorhand hadden kunnen weten dat geen ontheffing verkregen kan worden. Ook kan een bestemmingsplan niet worden goedgekeurd als er niet expliciet rekening is gehouden met soorten van het strengste beschermingsregime. Er moet duidelijkheid bestaan over natuurwaarden van dit strengste beschermingsregime als deze in een bestemmingsplangebied voorkomen dan mag het bestemmingsplan geen ontwikkelingen mogelijk maken die schadelijk kunnen zijn voor deze soorten.

Voor beschermde vogels kan geen ontheffing worden verleend omdat de Vogelrichtlijn dat niet toestaat. Van vogelsoorten die alleen via de Flora- en faunawet zijn beschermd, moet worden aangetoond dat het voorgenomen plan de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar brengt. Vervolgens moet het werk uitgevoerd worden in een periode dat de vogelsoort niet aanwezig is; dit wil zeggen voor broedvogels buiten het broedseizoen en voor wintergasten buiten het winterseizoen.

2.2 Gebiedsbescherming

Het gebied rond de Langstraat bij Sprang-Capelle (Binnenpolder van Capelle / Meerdijksche Driessen) is opgenomen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Het is aangewezen voor verschillende soorten die zijn gebonden aan een aquatisch milieu.

Ook de Loonse Duinen ten zuiden van Waalwijk zijn opgenomen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Het betreft hier de bescherming van vegetaties die niet gebonden zijn aan water alsmede water met enkele kenmerkende soorten.

De doelstelling van de Habitatrichtlijn is het beschermen en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor zeldzame en bedreigde planten- en diersoorten. Alle thans ecologisch belangrijke gebieden, die behoren tot de nog aanwezige en in de toekomst verder uit te bouwen en te verstevigen Europese Ecologische Hoofdstructuur (Natura 2000), moeten onder de bescherming van deze richtlijn worden gebracht. Aan de basis van dit idee ligt het inzicht dat, door middel van het creëren van een samenhangend Europees ecologisch netwerk, een einde kan worden gemaakt aan de steeds verdergaande achteruitgang van de natuurwaarden in Europa.

Momenteel ligt er een voorstel voor een wijziging van de Natuurbeschermingswet om de gebiedsbescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijn te implementeren in de Natuurbeschermingswet. Als de Natuurbeschermingswet na een positief Eerste Kamer-besluit inwerking treedt, dan zal Nederland de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn compleet verankerd hebben in haar nationale wetgeving.

Artikel 6, lid 3 van de Habitatrichtlijn luidt: "Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen van het gebied, rekening houdend met de instandhoudingdoelstellingen van dat gebied". In het kader van de bestemmingsplanprocedure in de gemeente Waalwijk zouden effecten kunnen gaan ontstaan als gevolg van de effecten van grondwaterveranderingen.

3 BEOORDELING

In dit hoofdstuk worden de beschermde natuurwaarden besproken en wordt weergegeven wat de gevolgen hiervan zijn voor het op te stellen bestemmingsplan. De gegevens over het voorkomen van strikt beschermde dieren en planten zijn verzameld middels literatuur en een tweetal veldbezoeken (23 februari en 8 maart 2005). Gedurende de veldbezoeken zijn de aanwezige biotopen bepaald op de kans dat hierin strikt beschermde dieren en planten voorkomen.

3.1 Taxandriaweg

De natuurwaarden in het gebied tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk zijn door bureau Zoon geïnventariseerd. Dit heeft geresulteerd in de rapportage "Flora en fauna van de Winterdijk in Waalwijk Centrum". Op 3 mei 2004 is deze rapportage afgerond en op 30 oktober 2004 is de tweede en tevens laatste versie verschenen. Uit dit onderzoek bleek dat het noodzakelijk was dat vleermuizen nader onderzocht werden in het gebied tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk. Dit heeft geresulteerd in de rapportage "Vleermuizen rond de Taxandriaweg in Waalwijk Centrum" van 3 november 2004. Deze rapportages vormen de basis van de beoordeling van de plannen tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk door onderhavig bureau. Om een goede beoordeling mogelijk te maken is tevens op 23 februari 2005 het gebied bezocht ter verkrijging van een beeld van het centrumgebied.

Figuur 2. Beeld van de Winterdijk ter hoogte van de Taxandriaweg

Figuur 3. Beeld van het water langs de Winterdijk.

Flora- en vegetatie

Zoon (mei 2004) meldt dat in de regio drijvende waterweegbree voorkomt. Drijvende waterweegbree is strikt beschermd volgens bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. Deze soort wordt veelal aangetroffen in pionierbegroeiingen en nutriëntenarm water. Zij komt echter ook wel voor in andere watertypen. De wateren in het plangebied tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk zijn in mindere mate geschikt. In de 2^e versie van het onderzoek van Zoon (oktober 2004) is op lokale schaal gekeken. Daaruit komt naar voren dat in het plangebied de drijvende waterweegbree niet voorkomt. schrappen het voorkomen van drijvende waterweegbree alleen bekend is buiten het stedelijk gebied wordt het voorkomen van strikt beschermde plantensoorten uitgesloten. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient er derhalve geen rekening gehouden te worden met beschermde plantensoorten.

Zoogdieren

In het pangebied komen geen grondgebonden zoogdieren voor die strikt beschermd zijn. Dit komt omdat het biotoop in het centrumgebied en de geografische ligging niet aansluiten bij de eisen van deze grondgebonden zoogdiersoorten die strikt zijn beschermd.

Zoon (mei & oktober 2004) meldt dat het gebied tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk grote potenties heeft ten aanzien van het voorkomen van vleermuizen. Dit wordt gebaseerd op basis van diverse geschikte biotopen, beperkte verlichting en voldoende rust mogelijkheden. Op grond hiervan is nader onderzoek verricht door Zoon (november 2004) met als resultaat de rapportage "Vleermuizen rond de Taxandriaweg in Waalwijk Centrum". Uit deze rapportage blijkt dat binnen het centrumgebied de Winterdijk als belangrijke locatie voor vleermuizen staat weergegeven. Dit komt omdat er relatief veel gefoerageerd wordt en er mogelijk een kolonieplaats van watervleermuis of franjestaartvleermuis in de monumentale bomen van de Winterdijk zit. In de schoolgebouwen tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk zijn twee kleine groepjes gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Bij navraag bij bureau Zoon bleek het te gaan om één à twee dwergvleermuizen bij het gebouw Micado en ca. vijf dwergvleermuizen in de lagere school. Het onderzoek bleek uitgevoerd te zijn in de periode augustus-september.

Het gebouw van Micodo waar één à twee dwergvleermuizen mogelijk in verblijven is reeds afgebroken buiten de kritieke periode. De locatie van de ca. vijf dwergvleermuizen in de lagere school betreft een paarplaats waar de dieren mogelijk ook overdag verblijven. Paarplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn veelvuldig aanwezig in augustus-september. Deze worden vaak gedurende enkele weken bezet. Van een vaste rust- en verblijfplaats volgens de *letter van de Flora- en faunawet* is derhalve geen sprake. Men spreekt van een vaste rust- en verblijfplaats volgens de *letter van de Flora- en faunawet* bij (kraam)kolonies die aanwezig zijn in de periode mei t/m augustus en die bestaan uit grote groepen dieren (tot honderden); daarvan is hier geen sprake. Anders geldt dit bij de mogelijk

(kraam)kolonieplaats van watervleermuis of franjestaartvleermuis die in de monumentale bomen van de Winterdijk zit. Men spreekt hier volgens de *letter van de Flora- en faunawet* wel van een vaste rust- en verblijfplaats. Deze vaste rust- en verblijfplaats is strikt beschermd volgens de Flora- en faunawet. Het gaat hierbij om een kleine groep dieren (< 10) die huizen in de monumentale bomen langs de Winterdijk. Van voorkomen in de oever is geen sprake omdat de biotoopeisen niet aansluiten bij die van de water- of franjestaartvleermuis. De plannen van het Ccntrumgebied voorzien in behoud van deze bomen. De vaste rust- en verblijfplaats ((kraam)kolonieplaats) zal derhalve worden behouden. Er zouden echter externe effecten kunnen optreden. Deze zouden kunnen gaan ontstaan doordat het foerageergebied wordt verkleind. Deze verkleining zou ontstaan doordat op de noordoever een persleiding komt schrappen. De natuurlijke begroeiing aldaar verdwijnt dan. De gebouwen tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk worden echter gerealiseerd in een parkachtige omgeving en ook het aantal voetgangersdoorsteken is extra beperkt. Wij verwachten derhalve geen effecten op de (kraam)kolonieplaats.

In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient er derhalve geen rekening gehouden te worden met vleermuizen als de monumentale bomen op de Winterdijk worden gespaard en de nieuw te realiseren gebouwen tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk worden gerealiseerd in een parkachtige omgeving.

Vogels

De nesten en eieren van vogels zijn strikt beschermd. Door werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen of door te voorkomen dat nesten en eieren verloren gaan wordt voorkomen dat er negatieve effecten plaats vinden op nesten en eieren. Door dit in acht te nemen is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

Figuur 4. Beeld van de school met paarplaats van gewone dwergvleermuis.

Amfibieën

Zoon (mei & oktober 2004) meldt dat mogelijk de heikikker, poelkikker en rugstreeppad voorkomen. Bij navraag blijkt dit gebaseerd te zijn op de DVD van beschermde planten en dieren van de Provincie Noord-Brabant. Deze DVD geeft op basis van landschapsecologische kenmerken het mogelijk voorkomen van strikt beschermde soorten weer. Als echter wordt gekeken naar de aanwezige biotopen in het centrumgebied van Waalwijk dan wordt duidelijk dat heikikker, poelkikker en rugstreeppad niet in het centrumgebied kunnen voorkomen. Het meest geschikte water is gelegen langs de Winterdijk. Dit water is echter ongeschikt omdat de aanwezige biotopen in en rondom het water niet aansluiten bij de ecologische eisen van deze amfibieën. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient er derhalve geen rekening gehouden te worden met beschermde amfibieën.

Reptielen

Op basis van de aanwezige biotopen kan het voorkomen van reptielen worden uitgesloten.

Ongewervelden

Het voorkomen van strikt beschermde ongewervelden is gebonden aan specifieke biotopen als heide, stuifduinen en vennen. Deze specifieke biotopen komen niet voor in het centrumgebied. Het voorkomen van strikt beschermde ongewervelden kan derhalve worden uitgesloten. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient er derhalve geen rekening gehouden te worden met beschermde ongewervelden.

3.2 Winkelcentrum De Els

In gebouwen kunnen vleermuizen kolonies hebben. Deze kolonies zijn strikt beschermd volgens bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De gebouwen van winkelcentrum De Els zijn in de huidige staat echter ongeschikt voor het herbergen van kolonies. De Flora- en faunawet of de Habitatrichtlijn vormt in het kader van de bestemmingsplanprocedure ter realisatie van de betere bereikbaarheid e.d. van het winkelcentrum derhalve geen belemmering voor de bestemmingsplanprocedure.

Figuur 5. Beeld van het winkelcentrum De Els.

3.3 Doorsteek Stationsstraat naar de Mr. van Coothstraat

Ter plaatse van de van het plan van de doorsteek van de Stationsstraat naar de Mr. van Coothstraat is het milieu verstedelijkt. Strikt beschermde soorten komen hierin niet voor. In het kader van de bestemmingsplanprocedure of de realisatie dient er derhalve geen rekening gehouden te worden met beschermde planten en dieren.

3.4 Oostzijde Mr. van Coothstraat

De oostzijde van de Mr. van Cootstraat wordt gedomineerd door gebouwen, verstedelijking en cultuurgroen (hagen e.d.). In dit milieu komen strikt beschermde soorten niet voor.

Figuur 6. Beeld van de Mr. van Coothstraat

In het kader van de bestemmingsplanprocedure of in de uitvoeringsfase dient er derhalve geen rekening gehouden te worden met beschermde planten en dieren. Een uitzondering hierop vormen de gebouwen die vleermuizen kunnen huisvesten. De gebouwen blijven echter behouden zodat eventuele verblijfplaatsen niet worden aangetast. . Aan de mr. van Coothstraat zijn 5 appartementsgebouwen gepland.

3.5 Plein ten oosten van de St. Janskerk

Het gebied ten oosten van de St. Janskerk is momenteel verstedelijkt of recentelijk vergraven wegens de aanleg van een nieuw rioolstelsel. Beschermde natuurwaarden ontbreken hier. De realisatie van een verhoogd plein en appartementenblokken aan beide zijden van het plein vormt vanuit natuurwetgeving derhalve geen probleem.

Figuur 7. Beeld van de locatie van het gewenste plein ten oosten van de St. Janskerk.

3.6 Externe werking

Het op te stellen bestemmingsplan voor het centrumgebied heeft geen externe werking. Grondwateronttrekking worden niet toegestaan een ook van een geluidstoename zal geen sprake zijn. Mogelijk vindt bij de bouw van gebouwen tijdelijke grondwateronttrekking plaats. Omdat het centrumgebied echter op grote afstand is gelegen van beschermd gebied bij de Langstraat bij Sprang-Capelle worden geen effecten verwacht. Effecten op de speciale beschermingszone van de Habitatrichtlijn worden derhalve niet voorzien.

3.7 Overige beschermende maatregelen

Binnen het op te stellen bestemmingsplan centrumgebied is er de mogelijkheid om bepaalde elementen of gebieden aan te wijzen voor de (neven)functie natuur. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de Winterdijk met haar monumentale bomen. Deze dijk vormt een ecologische verbinding tot in de achtertuinen in de woonwijken; allerlei soorten dieren als vlinders en vleermuizen kunnen zich via deze verbinding verplaatsen vanuit het buitengebied naar de tuinen van mensen.

3.8 Conclusie

In het kader van de bestemmingsplanprocedure voor het centrumgebied in de gemeente Waalwijk zijn er geen specifieke maatregelen noodzakelijk vanuit de Flora- en faunawet, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

LITERATUUR

- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- KuiperCompagnons, 2003. Beleidsnotitie Bestemmingsplan Centrumgebied Waalwijk. Arnhem, 1-75.
- Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W., 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV, Utrecht, 1-260.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2004. Besluit van 10 september 2004, houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501, 1-43.
- Zoon, 3 mei 2004. Flora- en fauna van Waalwijk Centrum. Witharen, 1-9.
- Zoon, 30 oktober 2004. Flora- en fauna van de Winterdijk van Waalwijk Centrum; versie 2. Witharen, 1-15.
- Zoon, 3 november 2004. Vleermuizen rond de Taxandriaweg in Waalwijk Centrum. Witharen, 1-9.

